

BANKAS

Kontus slēdz arī nepamatoti

Uzņēmēji aizvien sūdzas par kontu slēgšanu daļā banku un ilgajām pārbaudēm konta atvēršanai

Atteikumu loģika ir acīmredzama: uzņēmumi ar īpašniekiem-nerezidentiem pašlaik prasa vērtīgu analīzi, kontroli, padziļinātu izpēti, bet bankai tas viss nozīmē papildu laika resursus un finanšu izdevumus,

ROLFS FULSS,
RIETUMU
BANKAS VALDES
PRIEKŠSĒDĒTĀJS.

PUBLICITĀTES FOTO

Jūs nekad neuzzināsiet, kāpēc konts slēgts vai kādēļ banka atteikusi sadarboties ar jums,

VITA LIBERTE,
BDO LAW VADOŠĀ
PARTNERE UN
ADVOKĀTE.

FOTO - RITVARS SKIJA, DIENAS BUSINESS

Latvijā ir liela komercbanku konkurence, tāpēc noteikti ir un būs bankas, kas varēs nodrošināt šādiem uzņēmumiem nepieciešamos ikdienas pakalpojumus,

ROBERTS IDELSONS,
SIGNET BANK VALDES
PRIEKŠSĒDĒTĀJS.

FOTO - RITVARS SKIJA, DIENAS BUSINESS

JUNE 13, 2019

Riga Aviation
Forum 2019

RADISSON BLU LATVIJA

WWW.RAF2019.LV

EVENT PARTNERS

dienas
business

Starptautiskā lidosta RIGA International Airport
RIX

Havaş

LATVIA
AVIATION
ASSOCIATION

THALES

Neilgā laikā no liberāla finanšu sektora Latvija kļuvusi par ļoti kontrolētu banku teritoriju, kur uzņēmēju darbību apgrūstina stingrās kredītiestāžu pārbaudes – bloķēti konti, milzums jautājumu, neskaitāmu dokumentu nepieciešamība, atverot kontu, kā arī citi aspekti nereti kavē vienmērīgu biznesu.

Slēdz uz visiem laikiem

Vērojams, ka tieši Skandināvijas kapitāla banku prakse attiecībā uz uzņēmumu kontu atvēršanu ir kļuvusi ārkārtīgi strikta, – mazākā kļūda un pieeja kontam var būt slēgta ne tikai kredītiestādē, ar kuru līdz šim kompānija sadarbojās, bet arī visās citās bankās. Savukārt dokumentu pārbaudes, lai atvērtu jaunu vai atbloķētu esošo kontu, nereti aizņem daudz laika, radot zaudējumus biznesam. Nemot vērā apjomīgo darbu un ierobežoto darbinieku skaitu, kas nereti netiek galā ar visiem pienākumiem, bankai ātrāks un lētāks risinājums nereti ir slēgt konkrētā uzņēmuma kontu, nevis veļtīt laiku, lai pārbaudītu plašāku informāciju par tā īpašnieku.

Jau pirms gada DB ziņoja par ne vienu vien gadījumu, kad bankas bloķē uzņēmēju kontus, pieprasa papildu informāciju, bet konta atbloķēšana vairs neseko. Šādā gadījumā nākas meklēt citu kredītiestādi, taču nereti slēgtas ir visu banku durvis. Tiesa gan, ne vienmēr uzņēmums, kura konts bloķēts, ir veicis kādu pārkāpumu; banka to uzskata par riskantu un pārtrauc sadarbību, turklāt uzņēmēji lielākoties ziņo par kontu slēgšanu tieši Latvijā strādājošajās Skandināvijas kapitāla bankās. Šo banku pārstāvji komentāros ir diezgan skopi, gan atzīstot, ka darbs turpinās un dažu gadu laikā slēgti vairāki simti riskantu uzņēmumu konti. Tajā pašā laikā vairāku Latvijā strādājošo banku pārstāvji atzīst, ka ne visi uzņēmumi ir riskanti, – daļa no tiem, kurus aizraidījuši «skandināvi», veic starptautiskos maksājumus vai to īpašnieku vidū ir ārvalstnieki, kas arī varētu būt radījis bažas šo banku vidū.

«Vērojams, ka daļa Latvijas banku patlaban cenšas atturēties no Latvijas kompāniju, kuru īpašnieku vidū ir ES nerezidenti, apkalpošanas,» komentē Rietumu Bankas valdes priekšsēdētājs Rolfs Fulss, uzsverot, ka vairumā gadījumu tie ir pilnīgi normāli, veiksmīgi vietējie uzņēmumi, starp kuriem ir pat reģionālie līderi savās biznesa jomās. Šādu atteikumu loģika, viņaprāt, ir acīmredzama: uzņēmumi ar īpašniekiem-nerezidentiem pašlaik prasa vērtīgu analīzi, kontroli, padziļinātu izpēti. Bet bankai tas viss nozīmē papildu laika resursus un finanšu izdevumus – ir nepieciešams uzturēt augsti kvalificētu speciālistu komandu, apmācīt tos, iepirkt programmatūru, daudz un cieši

sadarboties ar starptautiskajiem partneriem. Šo norišu rezultātā pēdējā gada laikā, it īpaši kopš rudens, Rietumu Bankā regulāri vērsas potenciālie biznesa klienti no Latvijas un citām Baltijas valstīm, kuriem nepieciešams plašs servisa klāsts – no norēķinu kontu apkalpošanas un maksājumiem līdz attīstības projektu finansēšanai. Pēc viņa teiktā, pašlaik bankā dažādās darbības fāzēs ir vairāki desmiti jaunu, lielu kredītu projektu – dzīvojamā un komerciālā nekustamā īpašuma attīstības jomā, viesnīcu biznesa, loģistikas, dažādu ražošanas nozaru, finanšu tehnoloģiju un citās sfērās, un, kā stāsta R. Fulss, attiecībā uz daļu no tiem ir jau pieņemti lēmumi un tiek piešķirti resursi, turklāt jāatzīmē, ka kredītiestānes apjomi daļai no šiem projektiem pārsniedz 10 miljonus eiro. «Rietumu Banka māk veiksmīgi strādāt ar aktīvu biznesu, tajā skaitā ar uzņēmumiem, kuru īpašnieku vidū ir nerezidenti. Tas ir iespējams, pateicoties mūsu daudzu gadu praktiskai pieredzei, augsti kvalificētu speciālistu komandai, ekspertīzei un resursiem. Mums ir nopietna pieeja risku analīzei, šim jautājumam pievēršam visu nepieciešamo uzmanību un pēc visu paredzēto procedūru iziešanas atveram šādiem klientiem kontus. Esam gandarīti par to, ka mūsu niša te paplašinās un šo klientu skaits nepārtraukti pieaug,» komentē R. Fulss.

Līdzīgus novērojumus pauž arī Signet Bank valdes priekšsēdētājs Roberts Idelsons: «Esam novērojuši, ka bankā vērsas Latvijas kompānijas, kuras agrāk apkalpoja Skandināvijas bankas.» R. Idelsons gan precīzi nevar pateikt, vai Skandināvijas bankas atsaka tām sadarbību vai arī vienkārši tiem sadarbības modelis ar šīm bankām ir kļuvis daudz komplikētāks. Šo uzņēmumu vidū bijuši gan tādi, ar kuriem dažādu iemeslu dēļ (tajā skaitā arī atbilstības risku dēļ) sadarbību uzsākt nevar arī Signet Bank, gan arī tādi, ar kuriem banka labprāt uzsāk sadarbību. R. Idelsons novērojis, ka šādi klienti galvenokārt pārstāv nozares, kuru saimnieciskā darbība paredz veikt starptautiskos maksājumus. Tie ir arī klienti, kuriem ir starptautiska grupa, bet mātes kompānija vai meitas uzņēmums atrodas Latvijā, raksturo viņš. Nemot vērā striktās pārbaudes, arī uzņēmumu kontu atvēršanas laiks ir ievērojami ilgāks nekā iepriekš.

«Tiesa gan, katrs konta atvēršanas gadījums ir individuāls, taču Signet Bank kā nelielas bankas priekšrocība ir tā, ka varam potenciālo klientu izvērtēt ne tikai rūpīgi, bet arī operatīvi. Ja uzņēmuma darbība ir vienkārša un saprotama, ir pieejami visi uzņēmuma saimnieciskās darbības dokumenti, tad kontu Signet Bank var atvērt nedēļas laikā, bet, ja tiek vērtēts sarežģītāks uzņēmums, īpašnieku līdzekļu izcelsme, tad klienta izskatīšanas laiks var būt arī līdz mēnesim,»

pieredzē dalās R. Idelsons. Viņš atgādina – ja banka pārtrauc sadarbību ar juridisko klientu, tad uz laiku šāda uzņēmuma pilnvērtīga darbība tiek traucēta, kā rezultātā nav iespējams veikt ikdienas darījumus, norēķināties ar sadarbības partneriem, klientiem un darbiniekiem. «Tomēr uzskatu, ka, tā kā Latvijā ir liela komercbanku konkurence, kur katrai bankai ir izstrādāta sava klientu izskatīšanas un apkalpošanas politika un ja potenciālā klienta biznesa modelis atbilst likuma prasībām un bankas risku novērtējumam, tad noteikti ir un būs bankas, kas varēs nodrošināt šādiem uzņēmumiem nepieciešamos ikdienas pakalpojumus,» uzsver Signet Bank vadītājs.

Vairāki simti

Pašu Skandināvijas kapitāla banku komentāri par šo jautājumu ir diezgan formāli – to dati liecina, ka pēdējo gadu laikā slēgti vairāki simti uzņēmumu konti un darbs patlaban turpinās.

«Norit nemitīgs un strukturēts darbs no mūsu puses, lai stiprinātu mūsu sniegumu cīņai pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kā arī savu klientu biznesa un finanšu uzvedības pārzināšanu,» komentē SEB Korporatīvās komunikācijas pārvaldes vadītāja Agnese Strazda. Pēc viņas teiktā, biežākie iemesli kontu aizvēršanai SEB bankas klientu gadījumā ir ļaunprātīga un ilgstoša izvairīšanās no nodokļu nomaksas, kā arī saimnieciskās darbības izsīkums un turpinājuma neesamība, būtiski reputācijas riski, uzskaita A. Strazda. Pagājušajā gadā kredītiestāde turpinājusi darbu pie sadarbības pārtraukšanas gadījumiem, ja ilgākā periodā identificēja nodokļu nomaksas izvairīšanās pazīmes un pārmaiņu nerealizēšanu, kā arī tad, ja uzņēmumam nav saimnieciskās darbības Latvijā, viņa piebilst. Salīdzinot pēdējo divu gadu laikā banku slēgtos kontus, kas pamatoti ar izvairīšanos no nodokļiem, reputāciju un saimnieciskās darbības izsīkumu, arī neskaidriem biznesa mērķiem, ko klients pats nevar pierādīt un izskaidrot, SEB bankas gadījumā tas ir nedaudz virs 500 slēgtiem klientiem (kopā šobrīd banka apkalpo vairāk nekā 500 000 klientu).

2016. gadā AS Swedbank Latvia atteicās no augsta riska klientu apkalpošanas, kopumā pārtraucot sadarbību ar vairāk nekā 500 augsta riska nerezidentiem – gan privātām, gan juridiskām personām, stāsta Swedbank Risku vadības pārvaldes vadītājs Latvijā Juris Bogdanovs. Jāatzīmē, ka janvārī DB rīkotajā konferencē «Nodokļi 2019 – Globāli izaicinājumi un iespējas lokālam uzņēmējam» zvērinātu advokātu biroja BDO Law vadošā partnere un advokāte Vita Liberte skaidroja, ka bankas klienta kļūda sadarbībā ar vienu banku var nozīmēt, ka kontu nevarēs atvērt vairs nevienā bankā, arī

VIEDOKLIS

Kardināli mainās

AS BDO Latvia partneris Jānis Zelmenis:

Finanšu sektora pārmaiņas ir ļoti krāsas, tomēr labāk, ka tās notikušas vēlāk nekā nekad. Vienlaikus žēl, ka signāli jau nāca vismaz no 2014.–2015. gada un ne industrija, ne regulatori nespēja veikt risku pārvaldīšanas darbu. Patiesi skumji ir tas, ka mainās Latvijas biznesa paradigma – finanšu biznesa bija atvērts, visai pasaulei pieejams, un sliktā bija tikai naudas atmazgāšanas kontrole. Izpildīt Moneyval prasības nav vienkārši, taču, kāds posms iestāsies pēc tam, kad tās tiks izpildītas? Tas būs interesantākais – kāds finanšu sektora modelis šeit darbosies? Mums būs dažas banku filiāles, kuras apkalpos vietējos maksājumus. Un tad ir jautājums, kā mēs no pelniem celsim finanšu sektoru vai to, kas no tā ir palicis pāri. Ja mēs tagad «piegriežam skrūves» attiecībā uz atvērtumu, ir skaidrs, ka mēs kļūsim par ļoti kontrolētu banku teritoriju. Mums šis finanšu sektors bija kaut kāda labklājības daļa, bet tagad vairs nebūs. Ko tad mēs tagad eksportēsim – sviestu vai esam atklājuši briljantus vai naftu? Acīmredzot viens posms beidzas un sākas cits, taču gribētos saprast, kā notiks virzība uz to. Runājot par banku veiktajām kontu pārbaudēm, tās ir amplitūdā no ļoti loģiski izskaidrojamām līdz paranoiskām, taču izmainījies tas, ka agrāk bijām liberāli, varbūt pat pārāk liberāli un nolaidīgi, bet tagad mazāk nekā pusgada laikā esam kardināli mainījušies. Nākotnē realitāte būs tāda, ka medmāsām algas droši vien varēsīm pārskaitīt, bet maksājumus no ārvalstīm, no nedaudz eksotiskākām valstīm, teiksim, ārpus Igaunijas, būs ļoti sarežģīti veikt. Bankas uzdos 101 jautājumu, būs jāaizpilda milzīgi papīra kalni. Ir jāsaprot, ka līdz ar to pienākušas tā sapņa beigas, ka Latvija ir maza un atvērta valsts, kas darbojas mazā un atvērtā ekonomikā.

citās valstīs. Pēc viņas teiktā, bankas aktīvi ziņo Kontroles dienestam un sniedz ziņojumus pat par presē izlasītām negatīvām ziņām par konkrēto klientu, tādēļ dienests lielā daļā apjoma dēļ nespēj apstrādāt saņemto informāciju pietiekami ātri un bankas kavējas ar kontu atvēršanu. «Jūs nekad neuzzināsi, kāpēc konts slēgts vai kādēļ banka atteikusi sadarbības ar jums,» viņa sacīja. «Turklāt banka par šo nevēlēšanos sadarbīties pastāsta visai pasaulei, un pasaule vairs nesadarbojas, pārsūdzēt šo lēmumu vairs nebūs iespējas,» brīdināja eksperte.

Žanete Hāka

PĀRDOD KUĢU REMONTU UN BŪVES RŪPNĪCU

Pārdod MAS "TOSMARES
KUĢUBŪVĒTAVA" piederošo kuģu
remontu un kuģu būves rūpnīcu.
Cena no EUR 2'163'163 (ietverot PVN).

Mantas sastāvā ietilpst
2 sausie doki, 1 peldošais doks,
tehnoloģiskais kuģu remontu
un būves aprīkojums.

Mob. tel. 37122072832;
e-pasts: ivars@melkis.lv

VAS "STARPTAUTISKĀ LIDOSTA "RĪGA"" (VRN 40003028055),
adrese: Lidosta "Rīga" 10/1, Mārupes novads, LV-1053,
T: 67207135, F: 67211767, www.riga-airport.com,

izsludina atklātu konkursu "UK IKDIENAS DARBA APĢĒRBA IEGĀDE"

(Identifikācijas Nr. AK-18/87).

Piedāvājumi jāiesniedz līdz 2019. gada 13. martam plkst. 10.00 starptautiskās lidostas "Rīga" administrācijas ēkas 6.stāvā, 609. kab. **Iesniedzot piedāvājumu personiski, personas identifikācijai caurlaides saņemšanai derīga tikai personas apliecība (eID) vai pase.**

Kontaktpersona: Iepirkumu nodaļas iepirkumu speciāliste Krista Klāva
T: 67207919, e-pasta adrese: k.klava@riga-airport.com

Konkursa nolikums publicēts starptautiskās lidostas „Rīga” mājas lapā: <http://www.riga-airport.com/lv/main/partneriem/iepirkumi-un-komerckonkursi/izsludinatie-iepirkumi/atklati-konkursi>

Lasi
biznesa
ziņas
arī portālā
www.db.lv